

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Kaj pa kmet?

Zadnji torek, dne 26. septem. se je zopet otvoril nas državni zbor. Kot prvi je povzel besedo ministrski predsednik Ganč. Govoril je zelo previdno o zmedah na Ogrskem, o deželnem zboru na Češkem, o razburjenosti Nemcev na Štezijskem, o vsučiliščih, o vsem mogočem je govoril, samo o tem ne, kako bi se naj pomagalo v naši državi onim stanovom, kateri morajo največ delati in plačevati, a imajo najmanj pravic. Med te stanove spada tudi kmetijski stan.

Spodnji Štajer je od Boga bogato obdarjena dežela, a vendar tudi tukaj se kmetom ne godi nič boljše nego drugod. Njihova posestva prehajajo iz kmetijskih rok dosledno v gospodarske roke. Trgovci, krčmarji ter uradniki iz mesta so isti, ki imajo dovolj denarja, da pokupijo, česar kmet ne more več držati. Torej ne „farji“, kakor se ravno mestna gospoda kmetom laže ter jim siplje pesek v oči. Lansko leto 1904 se je prodalo na Štajerskem 472 kmetijskih posestev nekmetom v obsegu 5.984 ha. Izmed teh jih je prišlo v nekmetijske (gospodarske) roke na Spod. Štajerskem 140; najbolj se je prodajalo v šmarnem okraju, kjer je prišlo 24 posestev v gospodarske roke, potem v ormoškem okraju, kjer so nekmetje pokupili 22 kmetijskih posestev, v ptujskem okraju so pokupili (večinoma ptujski očetje „Štajerčevi“) 21 kmetijskih posestev, v rogaškem pa 19 posestev.

Zanimivo je izvedeti za razloge, zakaj so se kmetijska posestva prodajala. Uradni podatki pravijo o Spod. Štajerskem, da so kmetje prodali v 22 slučajih zaradi prevelikih dolgov, v 15 slučajih zaradi slabega gospodarstva in ugodne kupne prilike, v 13 slučajih za-

radi visokih plač služabnikom ali pomajkanja služabnikov in v 37 slučajih iz vseh teh razlogov skupaj.

S posestvi, ki se kupijo na Spod. Štajerskem, se dela naslednje: da se gozdovi posekajo, da dobi kupec, kar mu je prodajalec posestev dolžan, da se s posestvi špekulira in da se delajo vinogradi, letovišča itd.

Uradno poročilo samo omenja, da pripada na Spodnjem Štajerskem 61,25 % vseh posestev med trgovce in obrtnike, drugi procenti pridejo na uradnike in špekulante.

Dolžnost vlade bi bila, da varuje spodnještajersko kmetijsko ljudstvo pred prepadom. In odkod mu preti prepad? Na eni strani ubožava kmetijsko ljudstvo, na drugi strani pa se debeli (nemškutarski) trgovski stan po naših mestih in trgih. Vlada pa krepi vedno le nemškutarstvo na Spod. Štajerskem, a slovensko ljudstvo prepušča žalostni svoji usodi. To naj povedo poslanci vladi naravnost v obraz!

Političen shod na Remšniku.

(Konec.)

Nato se je pričela gledališka predstava. Visokošolci iz Dravske doline so predstavljali znano burko: „Kmet Herod“. Ljudstvo je z pazljivostjo in zanimanjem zasledovalo igro. Posebno se jim je pa dopadel Gašper, ki je res imenitno igral in zbijal šalo za šalo, tako da ni bilo smeha ne konca ne kraja. Veliko odobravanje je zbudila pesem o nemčurjih. Predstava se je ljudem tako dopadla, da so vsi želeli še enkrat kaj enakega videti.

Po predstavi se je razvilo živahno življenje v gostilni in pred gostilno. Tamburanje, petje

in govori so se vrstili; vstajali so govorniki in z ognjevito besedo navduševali navzoče za narod. Za narodno delo vneti akademik g. jurist Stibler je govoril sledeče: Za naše razmere je zelo pomenljivo, da so naši rodoljubi začeli misliti na mejo. In veseli nas, da se razmere v tem oziru obračajo vedno na boljše. Ali danes je naše veselje še tem večje, ker smo našli tukaj v Remšniku, tukaj na skrajni meji zemlje slovenske tako zavedno slovensko ljudstvo, kojega narodne vrline nam jamčijo, da se ta del zemlje slovenske nikdar ne bo pogreznil v morju vsenemštva. Slovenci iz Remšnika, stojte trdno in branite svoja rodna tla! Razumnostjo Podravske doline pa prosim, da isto zahaja med ljudstvo: v občevanju se bomo spoznali, s spoznavanjem raslo bo medsebojno spoštovanje in ljubezen, s medsebojnim spoštovanjem in ljubeznijo pa, Slovenci, postanemo silni in močni, ki bodemo z mirnim očesom zri v bodočnost!

G. župnik Podvinski napije g. Fr. Paherniku, inženirju iz veleposestniku iz Vuhreda, kojega zasluga je, da je danes prirejen dan tako lepo uspel. Naj ostane, kakor tudi ostali akademiki, ki so danes sodelovali, zvest svojim načelom, ki izvirajo iz njegovega plemenitega slovenskega prepričanja in navdušenja.

Gospod nadučitelj Mohorko pozivlja Remšničane, da si varujejo najboljše, kar imajo: to je narodna šola. Narodna šola vzgaja vro in pridno slovensko dečo, ki spoštuje svoje stariše, njih narodnost in vero, medtem ko nemške šole vzgajajo poturice, izdajalce svojega naroda, ki se sramujejo in celo zaničujejo svoj narod in s tem svoje slovenske stariše.

Slednjič se zahvali vsem gostom gospod učitelj Belina za mnogobrojno udeležbo in

LISTEK.

Poročilo

o dvajseti glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Juriju ob juž. žel.

V četrtek, dne 14. t. m. se je vršila v Št. Juriju ob juž. žel. XX. glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. Slavnost se je obnesla nepričakovano dobro. Bil je pravi narodni praznik. Podamo v kratkih točkah najzanimivejše.

1. Sprejem.

Prvi sprejem se je vršil na kolodvoru. Zbrali so se tam: požarna bramba, veteranci, moška in ženska podružnica Ciril-Methodova, šentjurski akademiki, cvet šentjurskih gospodičen in deklet in mnogoštevilno ljudstvo. Z vlaki ob četr t na osem in pol osem so došli glavni skupščinarji, večina gostov je prispela še le tekom dneva z različnimi vlaki.

Gdč. Malčika Nendlova podari v imenu trških dam prvomestniku, msgru. Tomu Zupan, gdč. Anica Mokova pa v imenu šentjurske ženske podružnice Ciril-Methodove podpredsedniku družbe, gosp. L. Svetec, krasen šopek. V imenu moške podružnice pozdravi njen t. č. predsednik, č. g. kaplan Ivan

Jelšnik, prvomestnika kot očeta slovenske dece. Prvomestnik se zahvali za podarjene šopke in za pozdrave. Gostje in zbrana množica odkorakajo s celjsko narodno godbo na čelu v trg.

Gotovo do tisoč ljudstva se je bilo med tem zbralo v trgu. Trg in okolica, vse je bilo v zastavah in zelenju in cvetju. Trije slavoloki so krasili cesto, na trgu pred cerkvijo pa se je dvigal orjaški mlaj. Vrh njega pa je plapolala ponosna, 12 m dolga trobojnica gostom v pozdrav. Od štirih krajev so grmeli topiči, iz oken pa so obspavale šentjurske zavedne gospodične goste s šopki in cvetjem.

Pred bralnim društvom pozdravi goste jurist g. Marko Ipavc v imenu trga, domači župnik, velč. g. Val. Mikuš, pa v imenu župljanov in kat. bralnega društva. Prvomestnik zahvali oba ter v prisrčnem nagovoru pozdravlja zavedni trg. Nato je zajutrek pri Nendlu.

2. Zborovanje.

Prične se zborovanje s slovesno sv. mašo. Daroval jo je domači g. župnik ob polni asistenci v krasno ozaljšani župni cerkvi. Pri maši je izredno dobro pel številni mešani zbor šentjurski. Ljudstva je bilo več ko ob največjih praznikih.

Zborovanje se je vršilo na prostem. Poleg

glavnih skupščinarjev je bila navzoča tudi jako velika množica kmetijskega ljudstva. In to je prav! Stem se udeleži ljudstvo zborovanja, sliši o koristnem delovanju družbe ter se še bolj vname za njo.

Prvomestnik otvori XX. glavno skupščino ter da najprej besedo g. državnemu poslancu vitezu Berkso. G. državni poslanec pozdravlja glavno skupščino v Št. Jurju ter zlasti naglašja, „da sta si slov. državnozborna delgacija in „Družba sv. Cirila in Metoda“ edini v tem, da stojite na isti podlagi, na podlagi sv. vere in narodne koristi“.

Nato govori g. prvomestnik. „Družba sv. Cirila in Metoda“ zboruje letos že četrtočkrat na štajerskih tleh. S tem kaže družba, kako ljubi zlasti slovensko Štajersko.

Tajnik, g. dekan Zlogar iz Šmartna pri Litiji, podaje v uvodu svojega poročila pregled družbinega delovanja zadnjih dvajset let. Ustanovljena je bila družba l. 1885. Njeno vodstvo, po osebnju še skoro nespremenjeno, je ostalo ves čas svojega delovanja tudi v svojih nazorih glede pospeševanja slovenskega šolstva isto. Družbin namen je velika prosvetna naloga, omogočevati s svojimi šolami, zavodi in podporami narodno vzgojo slovenske mladine toliko časa, dokler se bo našemu narodu boriti za to, kar

osobito za požrtvovalnost oddaljenejših gostov ter izraža željo, da bi se prirejali na Remšniku vsako leto taki shodi.

Ta želja se bo tudi gotovo izpolnila. Bog živi Remšničani!

Dopisi.

Iz Dornova pri Ptuj. (Bralno društvo. — Nasprotniki.) Častiti g. urednik! Nekaj novega imam Vam povedati. Pri nas se namerava ustanoviti „bralno in gospodarsko društvo“, ki nam je za življenje potrebnejše, ko ribi vode. Misel se je sprožila pred meseci. Občinstvo, posebno mladina, težko pričakuje uresničenja te misli. Naša mladina in naši možje so spoznali potrebo združenja — potrebo odpora proti pogubljenemu nemškutarskemu nasilju. Pa čujte! Ta ravnokar nameravana misel pa je povod, da marsikaterega tukajšnjega posilincea — lškarijotovega veleizdajalca — navdaja groza in strah. Ti, tozadevni „naprednjaki“ imenovani — ali — pravzaprav „naprejbedaki“ — protestirajo na vso moč proti činu omenjene misli. Napenjajo vse svoje kriplje, njo zatreti kot tlečo iskro v pepelu. Neusmiljeno udrihajo ti ljudje po tem, kar je krščanskega in kar je narodnega. Kaj imajo dela samo s tistimi, ki so se sproti našim razmeram tako polnoštevilno udeležili podučnega zborovanja 4. septembra v Mariboru. Ne vemo, kaj jih peče, če jih zraven nič ne dotiče. Aja para, to so naši „prijatelji“! Dobro jih poznamo. Volkovi so v ovčji obleki. Treba se jih ogibati! „Štajerčeva“ kolportaza je pri teh ljudeh častno zastopana in duh morilca Muršiča še vedno preveva njih grešne kosti. Zato se nam pač ni čuditi, če so dospeli tako na višek jim „ljube omike“; ni se nam čuditi, če svoje prazne butice nakvišku molijo, kakor prazni klasovi v faraonovih sanjah. Fej jim! Se dalje baviti z nasprotstvom, ne kaže. Tudi ne kaže njih imen za prvič osvetiti. Pač pa izve slovenski svet imenoma vse tiste tičke, ki kljuvajo v naše prostiše, če od tega ne odstopijo. Toliko pa našim še rečem: Možje, mladeniči! ki se zavedate, da Vas je slovenska mati rodila, delujmo za društvo! V boj proti našemu nemškutarskemu sovragu, v boj proti alkoholizmu. V boj! In alkohol bo napovedal boj nemškutarskemu krémarskemu žepu. Mi se gibljemo, a jih je strah!

Zbudimo se, združimo se,
Ne dremajmo zaspani —
Sovragom svojim vdani.

Sram jih bodi.

se smatra drugod za samoposebi umevno. Družba šteje sedaj 151 podružnic, z ok. 9000 člani. Ženskih podružnic je 38. V dvajsetih letih se je osnovalo 25 družbenih zavodov s skupno vrednostjo pribl. 200.000 K. Izmed teh na Štajerskem v Celju, v Mariboru, na Muti; na Koroškem v Sv. Rupertu. Te zavode je obiskovalo l. 1905 skupaj 2600 otrok. Kaj bi bilo s temi tisoči otrok, ako bi ne bilo naše družbe? Zginili bi bili v germanških in italijanskih valovih. Ta podatek kaže, kako prekoristno je delo naše družbe, in da je sveta narodna dolžnost vsakega Slovenca, podpirati družbo z vsemi močmi! Kdo bi pač hotel zakriviti narodno smrt tolikih naših slovenskih otrok? In to stori, kdor noče podpirati naše družbe.

Z ozirom na dopis „Zaveze“ iz Pulja, v katerem ista izraža svoje ogorčenje, da družbeno vodstvo ni smatralo „Zaveze“ niti za vredno, odgovoriti ji na prošnjo, naj se voli v družbino vodstvo zastopnik iz učiteljstva, poroča tajnik to-le. Prvomestnik družbe je dal takoj preiskati vse družbine akte od l. 1901. do 1905., a ni se našlo ničesar o tem pismu. Povabil je nato predsednika „Zaveze“, naj se prepriča o tem na lastne oči v družbini pisarni. Ni ga bilo. Napisal pa je predsednik „Zaveze“ družbinemu vodstvu dobesedno to-le: „Zavezin“ prejšnji podtajnik,

Iz Vidma. („Štajerc“ zopet laže.) Dopisnik „Štajerčev“ iz Vidma trdi, da je g. dekan ustanovil tamošnjo šolsko loterijsko podjetje. „Štajerčev“ dopisun sam dobro zna, da je to debela laž; a kaj temu, če privrže k tem kosmatinkam še eno? Resnici na ljubo bodi povedano, kar sicer dobro ve cela videmska občina, da se je za ustanovitev imenovane loterijskega podjetja silno vnebral pokojni župan Janez Novak ter nagovarjal razne odlične može, naj pripomorejo, da se po potu loterije poplačajo velike občinske doklade, katere bi sicer morali prenašati davkoplachevalci vsled nove šolske stavbe. Nagnilo je k temu loterijskemu podjetju g. Novaka enako šolsko loterijsko podjetje v Grafenwörthu na Nižje Avstrijskem, odkoder so se ravno takrat razpošiljale srečke tudi v naše kraje. V sporazumljenju z g. okrajnim glavarjem so se sklicali vsi davkoplachevalci, katerim se je stvar razložila, ki so bili vsi tudi zadovoljni s to ustanovitvijo in ki so izbrali v vodstvo odsek, obstoječ iz osem gospodov. Ko so se sešli izvoljeni člani odseka, da si izvolijo načelnika in druge voditelje celega podjetja in so prigovarjali g. dekanu, naj prevzame službo načelnika, jim je ta odgovoril: „Jaz si ne upam prevzeti te odgovornosti, saj Vam je znano, koliko različnih služb že opravljam.“ A ugovarjali so mu, češ: „Vam, gospod dekan, ne bo treba pri tem nič delati, nič skrbeti, Vi ne prevzimate nobene odgovornosti; delali bomo le mi; dovolite, da smemo le pod „Vašo firmo“ začeti to delo.“ To spričujejo vsi takratni udje loterijskega odseka. Temu moralnemu pritisku se je vdal g. dekan in prevzel službo načelnika. Cenjeni bralec presodi pa sam, kako se ta stvar vjema s trditvijo „Štajerca“, češ, dekan je ustanovil loterijsko podjetje. Ta trditev je, da še enkrat rečemo, nesramna laž. Te laži trosi „Štajerc“ po svetu samo le iz tega namena, da bi loterijsko podjetje oškodoval in s tem oškodoval tudi videmsko občino. Četudi je tat povrnil vso škodo, katero je povzročil loteriji v denarju, s tem škoda še davno ni popravljena. V poštev se mora vzeti moralna škoda, katero je trpelo loterijsko podjetje na svojem dobrem imenu. Sveta dolžnost „Štajerca“ bi bila, da skuša popraviti to moralno škodo, prizadeto videmski loteriji. Namesto tega pa si prizadeva videmsko občino še nadalje oškodovati. A ne bo se Vam posrečilo! Hvala Bogu in dobitnikom od blizu in daleč, ki so nam pripomogli, da vkljub vsej škodoželnosti naših nemškutarskih Štajerčijančev občina ne bo trpela nobene škode, ampak ji ostane še nekaj preostanka. Prosimo pa zopet pri tej priložnosti, naj sežejo po naših srečkah, katerih je še dovolj na razpolago.

ljubljski mestni učitelj Keclj je zakrivil, da se naša i. e. „Zavezina“ željanivresničila.“ — Zataknil je bil pismo.

Tajnik odpre pogled v bodočnost. Družba se nahaja v opasnem položaju. Treba ji bo podvojene podpore. V Mariboru in Studenicah je potrebna slovenska ljudska šola, v Gradcu otroški vrtec, narodna šola v Št. Jakobu v Rožu potrebujejo podpore itd. Zato prosi tajnik, da naj podružnice podvojijo svoje delovanje. Priporoča tudi nakupovanje družbinega blaga: družbene kave, mila, vžigalic, piva, svinčnikov, peres, narodnega kolkla itd. V enem letu je razprodala družba 303.159 narodnih kolkov in za nje prejela 5986 K. Kupujte narodni kolk! Priporoča tudi nabiralnike po gostilnah, zabave in veselice v družbine namene, volila, itd. Prosi podpore županstva, želi, da bi duhovni sobratje po deželi še bolj delovali za družbo.

Družbin podtajnik, g. Bradaška, poroča o stanju blagajne. Dohodki znašajo skupno 64.328 K 11 v, stroški 61.096 K 57 v, prebitok torej 3231 K.

Sledi volitev odbora. Za prvomestnika je enoglasno in z velikim navdušenjem zopet izvoljen msg. Tomo Zupan. Tudi ostali odbor

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebna vest. Vadniški učitelj v Mariboru, g. Jožef Fistravec, je imenovan za učitelja na ženskem učiteljsku v Gorici.

Izpremembe pri sodiščih. Okrajni sodnik Gvido Visconti je premeščen iz Marnberga v Beljak, za okr. sodnika v Marnbergu je imenovan sodnijski pristav v Brežicah Jožef Roth. Premeščeni so: sodnijski pristav dr. Rostok iz Št. Lenarta v Slov. gor. v Konjice, dr. Jožef Oswatitsch iz Sevnice v Brežice. Pristavi so postali avskultanti: Gvido Mihelič v Vipavi, Rihard Selley v Sevnici, dr. Ambrož Petrowitsch v Št. Lenartu in dr. Pavliček v Rogateu. — Sodni tajnik dr. Lotar Mühleisen v Rogateu je izstopil iz sodne službe in se bo posvetil odvetništvu.

S šole. Šola pri Sv. Duhu v gornje-radgonskem okraju se je razširila v štirirazrednico. Nastavljeni so: za nadučitelja: v Šoštanju g. Alojzij Trobe, učitelj v Št. Ilju nad Turjakom, v Škalah g. Martin Krajnc, šolski vodja v Svetini, pri Sv. Emi g. Karol Čeh, učitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor.; za učitelje in šolske vodje sledeči gg.: v Mariji Reka Karol Korošec iz Topolšice, v Žusmu Avgust Canjk o iz Skomar, v Plešivcu Henrik Bregant od Sv. Benedikta v Slov. gor.; za učitelja oziroma učiteljico sledeči gg. in gde.: v Braslovčah Ivan Kramar od Št. Vida pri Ponikvi, na nemški šoli v Vojniku Alojz Eppich iz Brežic, v Novi cerkvi pri Vojniku Ana Poglajen iz Jurkloštra, v Pišecah Antonija Gomilšek stalno, v Križevcih Elizabeta Vagaja iz Laporja. Za učiteljico ženskih ročnih del v Ljubečnem je nastavljena gospa Rozalija Vizjak roj. Golovšek. V začasni pokoj je stopila gde. Marija Kralj pri Sv. Venčesu. — Gde. Koschell, učiteljica v Zrečah, dobila je službo v šoli za trg Konjice, na njeno mesto v Zreče pa pride gde. Kavčič, ki je letos dovršila učiteljsko v Ljubljani.

Mariborske novice. Infanterist 47. pešpolka v Mariboru Franc Breznik je dezertiral od vojakov. Toda ni se dolgo veselil svoje prostosti, ker so ga že dne 19. t. m. v Št. Jakobu v Slov. gor. prijeli.

Mariborske porotne obravnave. V sredo, dne 20. t. mes. je bil obsojen kočarski sin Franc Plohl iz Selišč na sedem let težke ječe. Plohl je zaklal z nožem dne 30. julija t. l. pri plesni zabavi v gostilni Marije Spindler v Križevcih Franca Zelenko. — Hlapec Ferdinand Krois iz Brestenice pri Kamnici

ostane nespremenjen. Le mesto odstopivših dveh udov dr. Fr. Štora in dr. Fr. Tominška sta izvoljena dr. Milan Hribar in dr. Pavel Turner.

Govoril je še g. dr. Verstovšek iz Maribora. Dokazoval je iz statističnih podatkov, da mora družba največjo pozornost obrniti na Maribor in okolico, da tukaj ob Dravi zajezi naval nemštva.

Nato sta se še oglasila k besedi gospod Ekar, urednik „Mura“, in kanonik g. Dobrovc iz Velikovca. V imenu koroških Slovencev sta odločno zahtevala, da se družba v prvi vrsti ozira na razmere v tužnem Korotanu.

Prvomestnik zahvali zborovalce za veliko zanimanje ter zaključil zborovanje.

3. Banket in koncert.

Banket se je vršil v prostorih Nendla. Udeležilo se ga je do 100 oseb. Med banketom izroči predsednica šentjurske ženske podružnice, vrla žena Pisanec, z ganljivim govorom 100 K v roke prvomestniku, 200 K moška celjska podružnica, 100 K pa posojilnica iz Sv. Križa pri Slatini.

Prvomestnik napije cesarju, g. dr. Medved pa vsem, ki so pripomogli, da se je vršila slavnost tako izredno lepo.

Stoloravnateljstvo prevzame nato g. dr. Rosina. Govorili so: g. učitelj Kveder, č.

je bil obdolžen radi nenravnosti, toda je bil oproščen. — Dne 21. in 22. t. mes. se je vršila obravnava proti 19 letnemu posestniškemu sinu Antonu Mauko iz Drvanj, ki je umoril dne 11. maja t. l. svojo ljubico, 19 letno Terezijo Markuzzi. O umoru smo takrat poročali. Pri obravnavi in že prej v predpreiskavi je Mauko vse tajil, da ni bila njegova ljubica, da je ni umoril, sploh je tajil, da je imel kakšno razmerje z njo. Vendar so ga porotniki spoznali krivim in je bil obsojen na dvanajst let težke ječe. — V soboto, dne 23. t. m. je stal pred porotniki 19 letni Ferdinand Rozman iz Leskovca, ki je ubil z lopato hrvaškega delavca Halobareca na Pesniškem kolodvoru. Halobarec je šel nad njega s kolom. Rozman mu kol izbije iz roke in ga nato vdari z lopato. Porotniki so Rozmana oprostili, ker so rekli, da je to storil v silobranu. — Isti dan se je vršila obravnava proti bratomorilcu Antonu Majcenu iz Prerada. Anton Majcen je izzival v gostilni Sok v Moškajciah druge fante. Ko je prišel domu, ga je starejši brat Jožef zaradi tega začel tepsti. V svoji jezi je pograbil Anton Majcen za nož, ki je tičal pod tramom, in ga zasadil bratu v prsa. Zadel ga je naravnost v srce. Bratomorilec je bil obsojen samo na tri leta težke ječe, ker so sodniki smatrali kot olajšavno, da je to storil v hipni jezi zato, ker ga je brat tepel. — Hlapec Jožef Pečnik in Franc Reizman v Selnici ob Dravi sta si bila stara sovražnika. Dne 22. avg. sta se srečala na cesti, kjer sta se začela tepsti. S pomočjo svojega tovariša Antona Pleteršeka je vrgel Reizman Pečnika na tla in ga začel biti s pestmi. Ko se je Pečnik vstal, da bi šel naprej, zastavil mu je Reizman pot, nakar je potegnil nož in ga zagnal nasprotniku v vrat. Pri tem mu je prerezal žilo na vratu, tako da je Reizman izkrvavel in kmalu na to umrl. Pri obravnavi dne 25. t. m. je bil Pečnik obsojen na 10 mesecev težke ječe, ker je po izreku porotnikov samo prestopil meje silobrana. — Zaradi tatvine in obrekovanja je bil obsojen 19 letni Andrej Kopnik iz Planine, občina Sv. Anton na Pohorju, na dve leti težke ječe. Imenovani je ukradel posestniku Mihaelu Miheliču iz Hudegata 660 K. Ko je bil zaradi tega v preiskavi, nalagal se je sodniji, da ga je k temu našuntal Alojzij Završnik. Porotniki so ga spoznali krivega tatvine in obrekovanja ter je dobil zgoraj navedeno kazen. S tem je sklenjeno to porotno zasedanje.

Koncert v „Narodnem domu“ v Mariboru. V nedeljo dne 1. oktobra se vrši koncert slavne češke umetnice na gosli Marice Heritesove. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

g. Ilšnik, g. Ekar, g. dr. Kukovec, č. g. Dobrovc, i. dr. Med banketom je igrala celjska narodna godba.

Po banketu je bil sprehod po trgu in njegovi lepi okolici.

Ob šestih se je pričel koncert.

Sentjurski mešani zbor je nastopil z nekaterimi prav mičnimi in lepimi pesmicami. „Celjsko pevsko društvo“ pa je pelo umetniško dovršeno več skladeb dr. Gustava in dr. Benjaminia Ipavice. Pri tej priložnosti je tudi imenovalo „Celjsko pevsko društvo“ po svojem predsedniku oba imenovana gg. skladatelja za svoja častna člana.

Brzobjavnih pozdravov je došlo do 20.

4. Odhod.

Ob pol 9 je bil odhod iz Št. Jurija. Trg je bil razsvetljen. Prepevajoč „Naprej“ in „Hej Slovenci“ so se podali gostje na kolodvor. V nočno tišino pa so zagrmeli topiči gostom zadnji pozdrav.

Vsa slavnost je napravila na zborovalce in goste jako dober utis. Bili so navzoči skupščinarji, ki so se udeležili še vsake skupščine, pa so pravili, da se nobena izmed vseh devetnajstih skupščin ni vršila tako veličastno, ko skupščina v Št. Jurju. Narodni trg Št. Jurij ter zavedni tržani in okoličani bodo ostali vsem v trajnem in prijetnem spominu.

V Leiterspergu pri Mariboru je padla viničarka Ana Gleincner dne 16. t. mes. v vodnjak. Prala je pri njem perilo, kar jo prime božjast in jo vrže v vodnjak, kjer je utonila. Zapustila je tri nedorasle otroke. Ponesrečena je bila stara 50 let in je doma iz Št. Petra.

Grozno hudodelstvo se je zgodilo v nedeljo dne 24. t. m. okoli dveh popoldne blizu opekarne na Leiterspergu. Iz mesta so šli v istem času nekoliko vinjeni delavec Kapfensteiner in viničarska sina Weikler in Žizek. Blizu opekarne jim prideta nasproti brata Habjanič, ki začeta izzivajoče klicati „aufbiks“. Eden od teh potegne revolver iz žepa, drugi pa odtrga lato od bližnjega plotu. Ko se nekaj časa na cesti pričakajo, ustrelji z revolverjem oboroženi Habjanič, na kar začno ti trije bežati nazaj proti mestu, zasledovani od obeh nasprotnikov. Pri nekem kupu kamenja se pa ustavijo in začnejo metati kamenje nasproti za njim letečima Habjaničema. Ko prideta ta dva blizu njih, ustrelji eden iz revolverja štirikrat iz neposredne bližine na te tri. En strel je zadel Kapfensteinerja v prsi, da se je takoj zgrudil mrtev na tla, drugi strel so pa njegova tovariša lahko poškodovali. Žizek je ranjen na glavi, Weikler pa na nogi. Napadalca sta nato zbežala. Toda že pred temo jih je imelo orožništvo v svojih rokah. Tukaj se je zopet pokazalo, kake sadove rodi nemška kultura. Brata Habjanič sta v svoji mladosti odšla od doma, nasrkala se med Nemci nemškega duha, zatajila svoj materni jezik in napadla brez vsakega vzroka z revolverjem mirne ljudi z nemškim klicem: „Aufwuchs!“ ter enega ustrelila, dva težko ranila. To so sadovi nesramne hujskarije nemških listov in posebno nemškutarskega „Štajerca“.

Prva štajerska trtničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah in tudi prva v Avstriji se je dne 24. t. m. ustanovila. Naj raste in procvita!

Pasji kontumac je odpravljen od 23. t. m. v občinah Pobrežje, Studenci, Kamnica, Brestenica, Rošpah, Leitersperg, Sv. Peter, Pesnica, Rače, Vosek, Vukovski dol, Sv. Marjeta ob P., Jarenina, Sv. Jakob v Slov. gor., Karčovina in Partinje.

V občini Drvanje v župniji benediški so bili pri občinskih volitvah izvoljeni sledeči možje: V III. razredu: Lorbek Janez, Kramberger Jan., Tomažič Peter in Golob Fr., odborniki, Murko Janez in Zupe Alojzij, namestnika; v II. razredu: Berič Jakob, Jagrič Jožef, Tomažič Martin in Poljanec Dom., odborniki; Erjavec Andrej in Kebrič Jakob, namestnika; v I. razredu: Bračič Anton, Repolusk Fran, Kurbus Šimon in Zemljič Valentin, odborniki, Kranar Matija in Konrad Fran, namestnika. Za župana je bil izvoljen stari zaslužni župan Martin Tomažič, za svetovalca pa Jagrič Jožef in Berič Jakob. Živela zavedna narodna Drvanja!

Veselica povodom srečno dokončane uravnave Pesnice. Vodja delavcev uravnave Pesnice priredi s svojimi delavci dne 1. oktobra t. l. veselico, povodom srečno dokončanega prvega prekopa. Veselica bo nudila tem več zanimanja in zabave, ker se bo vršila na licu mesta, blizu mlina g. Jožefa Senica v Cvetkovcih. Pričetek bo ob dveh popoldve s sledečim vspeodom: Zabijanje stopa s petjem, godba trgovške požarne brambre, pregled lično napravljene nove strani v oddelku VIII, vožnja v ladiji na drugi stavbeni prostor oddelka VII in VI, potapljanje valjarja. Po dokončanih točkah spremlja zgoraj imenovana godba vse udeležence v prijazni vrt g. Jožefa Kovačeca, gostilničarja v Osluševcih, kjer bode prosta zabava. Ker je toliko zaželjena uravnava Pesnice že več let zanimala različne kroge, upamo, da se gostje iz vseh slojev in raznih krajev udeležijo tega za nas velepomembnega praznika. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na prihodnjo nedeljo.

Sv. Duh-Loče. Pot iz Loč v Klokočevnik je postala zelo nevarna. Vinogradniki, ki strašijo s strelom ponočne tatove, merijo

prenzko. Pred kratkim so žvižgali svinčeni drobeci nekemu možu iz Klokočevnika, ki se je vračal ob pol deseti uri zvečer po tisti poti domov, ravno mimo glave, tako, da je bil v smrtni nevarnosti. Streljajte torej bolj previdno.

Slovenska zmaga. Pri občinskih volitvah v Ptujski gori dne 21. septembra t. l. zmagali so v kljub silnem pritisku gorskih in ptujskih nemškutarjev v tretjič Slovenci proti „Štajerčevim“ nemškutarjem. Sicer se je posrečilo „Štajerčevim“ privržencem spraviti nekaj mož v odbor, kar je pa bilo le želeti, vsaj se bomo lahko prepričali, da znajo „Štajerčevci“ le kričati pa nič delati.

Ptujske novice. G. notar Bratkovič je kupil hišo g. Murko in g. dr. Bela Stuhec hišo gosp. Celotti. — V vovo vojašnico [se preselila v začetku oktobra dve kompaniji pionirjev. — Iz ptujskega okraja se poroča, da bo letos dobra trgateg. Da bi le tudi vinarji vino lahko in dobro prodali! —

Volitve v okrajni zastop slovenjebistriški. Na mesto umrlih in izstopivših članov se je vršila dne 20. t. mes. dopolnilna volitev iz skupine mest in trgov ter iz veleposestva. Iz prve skupine je bil izvoljen notar dr. H. Wiesthaler iz druge pa dva „Nemcem prijazna Slovenca“, namreč Pavel Zafošnik, župan v Spodnji Novivasi, in Anton Juhart, veleposestnik na Oglenšaku. Slovenci se volitve niso udeležili!

Izginil je 13 letni, v Zbigovcih rojeni viničarski sin Anton Novak, ki je naposled služil za pastirja pri posestniku Petru Hois v Lastomercih. Pogreša se od 20. dne julija t. l. Imenovani je majhen, ima svetlorumene lase, sive oči, podolgasto obličje, nekoliko vpognjen nos, usta vedno odprta, govori slovenski, naglo in nerazložno. Povprašan po imenu in domu, pove rad napačne podatke in je nekoliko slaboumen. Naposled so ga videli dne 2. avg. v Ročicah, v mariborskem okraju. Od tedaj pa ni sledu po njem. Imel je kamenosivo tkaninasto obleko in slamnik ter bil bosonog.

Iz ljutomerske okolice. Kakor slepec vida, tako si želijo Ljutomeržani in okoličani slovenskega knjigotrčca, zlasti pa dobrega knjigoveza. Da bi se našel kje zanesljiv mož, ki bi bil vseskozi veren sin slovenskega naroda, mož, ki ne bi iz gole dobičkarije ljudstvu usiljeval dragih, pa ničvrednih romanov dunajskih židov in ponujal ostudnih, nežne čute žaljivih razglednic, da bi se našel in se naselil pri nas! Z odprtimi rokami ga vsprejememo. Saj bi tak bukovez imel pri nas lepo bodočnost. Če se upošteva število šol (22 razredov) in narodnih društev, če se pomisli, da vse Mursko polje tostran in onostran Mure nima narodnega bukoveza, pač smelo trdimo, da mu dela ne bo manjkalo, marveč da bo komaj ustrezal vsem zahtevam številnega občinstva. Torej pogum in podjetnost!

V Oplotnici je za občinsko volitev dne 6. novembra 1903 veliki Nemeč Fr. Jonke ml. pregovoril udovo Marijo Boček v svoji trgovini, da je Slovincem dano pooblastilo preklicala in Nemcem dala, čeravno ni nobene priče zraven bilo. To so Slovenci državnemu pravniku naznanili in ker Jonke ni bil obsojen, tožil je prvopodpisanega Slovenca Antona Golčera zavoljo razžaljenja časti. A toženi ni bil obsojen ne v Konjicah in tudi v Celjni, kamor se je Jonke pritožil. Sedaj ima Jonke več sto kron stroškov plačati. V Konjicah sta pa bila zavoljo žaljenja časti obsojena posilinemca tesar Franc Breznik dne 15. t. m. na sedem dni zopora, ker je pri volitvi dne 31. julija zmerjal domačega g. župnika, in ravno zavoljo tistega prestopka je dobil dne 22. t. m. tri dni zopora kovač Andrej Režabek, kateri se je iz Gradca gotovo na stroške drugih pripeljal. Ta dva sta v preteklih letih pri g. župniku veliko zaslužila, ima tedaj njuno obnašanje dvojno grdo stran.

Slovenska šola v Ormožu. Šolarska predstava, ki jo je predzadnjo nedeljo priredilo učitelstvo narodne šole v Ormožu, je krasno